

Яку інформацію може отримати податкова від іноземних органів щодо операцій KІK?

ДПС України може отримувати дані про операції KІK за межами України через різні міжнародні угоди та стандарти обміну інформацією. Зокрема:

- **Автоматичний обмін (AEOI, CRS).** Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди про автоматичний обмін інформацією (Multilateral Competent Authority Agreement) з метою реалізації стандарту CRS. З 2024 року ДПС щорічно отримує від закордонних фіскальних органів дані про фінансові рахунки українських резидентів – назву ідентифікаційний номер рахунку, залишок на кінець звітного періоду, суми виплат дивідендів, відсотків тощо – про це зазначає Міністерство Фінансів України. Завдяки цьому ДПС може виявляти незадекларовані доходи KІK (наприклад, виплати дивідендів контролюючим особам) і порівнювати їх із даними звітності.
- **Обмін за запитом (EOIR).** Багато двосторонніх договорів про уникнення подвійного оподаткування (ДУП) та окремих угод про обмін інформацією (TIEA) містять статті «обміну інформацією за запитом». Це означає, що ДПС може формувати цілеспрямовані запити до компетентних органів інших країн щодо конкретних трансакцій чи контрагентів KІK, зокрема про операції з резидентами юрисдикцій з низьким оподаткуванням. Такі запити базуються на Положенні про міжнародний обмін інформацією (зазвичай стаття 26 ДУП) та на Міжнародній конвенції про взаємну адміністративну допомогу у податкових справах (Україна приєднана з 1998 року).
- **Міністерські конвенції та BEPS-інструменти.** Україна ратифікувала Багатосторонню конвенцію (MLI), що імплементує заходи BEPS, зокрема положення щодо боротьби

з податковим зловживанням і покращеної взаємодії податкових органів – інформація від того ж Міністерства фінансів України. Крім того, з липня 2024 року набрала чинності Багатостороння угода компетентних органів про обмін звітами у розрізі країн (MCAA CbC), завдяки чому Україна отримуватиме агреговані дані Country-by-Country Reporting про доходи та податки груп компаній. Хоча CbCR та MLI не дають деталізованої інформації про окремі транзакції, ці інструменти підвищують прозорість міжнародних структур і допомагають ідентифікувати великі міжкорпоративні потоки.

Країни-партнери та охоплення даних

Україна налагоджує обмін інформацією з великою кількістю юрисдикцій. Наприклад, **за даними Мінфіну**, станом на січень 2024 року понад **110 країн** беруть участь у CRS (зокрема всі країни ЄС). Перший обмін в рамках CRS відбувся восени 2024 року – ДПС отримала дані приблизно від 50 іноземних юрисдикцій і передала інформацію до 51 партнера.

Серед активних партнерів України – розвинені економіки з надійними механізмами звітності (наприклад, країни ЄС, Велика Британія, Канада, Австралія), а також численні офшорні та низькоподаткові юрисдикції, які приєдналися до CRS (Британські Віргінські о-ви, Острів Кука, ОАЕ, Панама, Сейшли тощо).

З 2025 року приєдналася **Швейцарія**, що відкриває ДПС доступ до інформації про рахунки українських бенефіціарів у швейцарських банках. Крім автоматичного обміну, Україна має **Договори про уникнення подвійного оподаткування** з більш ніж 70 країнами (де передбачені положення обміну інформацією). Для прикладу, у 2024 р. за запитом ДПС Великобританія (де зареєстрована компанія OnlyFans) передала українським податківцям дані про **5 435 українських моделей OnlyFans** – інформація, яка походить саме з міжнародного обміну.

Міжнародні податкові інструменти (MLI, CbCR, CRS)

Сучасні глобальні стандарти дозволяють ДПС аналізувати й нетрадиційну інформацію про КІК. **MLI** забезпечує гармонізацію обмінних процедур, змінює податкові договори відповідно до BEPS і робить статтю про обмін інформацією стандартною (Україна ратифікувала MLI у 2019 р.)

CRS фокусується на інформації про фінансові рахунки – збір і переказ даних про баланси та надходження на рахунки, які належать особам-нерезидентам або організаціям з іноземними бенефіціарами. Хоча CRS прямо не звітує про окремі операції між компаніями, отримані за ним дані дають змогу виявляти неспівпадіння (наприклад, дивіденди, виведені в офшор, які не були задекларовані). Як наслідок, офіційний пресреліз зазначає, що CRS “дозволить підвищити ефективність застосування правил про оподаткування КІК”.

CbCR (Country-by-Country Reporting) надає Установлені звіти про сукупні доходи, прибутки, податки та операції груп компаній у різних юрисдикціях, – знову ж таки про це говорить Міністерство фінансів України. Для великих міжнародних груп це допомагає ідентифікувати аномальні потоки, хоча конкретні контрагенти не розкриваються. Усі ці інструменти разом з класичними запитами (Article 26 ДУП) дають ДПС можливість отримати інформацію про будь-які операції КІК за кордоном, включаючи транзакції з “низькоподатковими” контрагентами (за умови, що відповідні країни готові надати запитувані дані).

Приклади отримання інформації ДПС через обмін

Відповідні міжнародні обміни вже працюють на практиці. Так, **вересень 2024** р. став датою першого міжнародного обміну CRS: ДПС отримала першу порцію даних із близько 50 країн і почала їх аналіз. Мова йде про автоматично зібрану інформацію

фінансових установ (рахунки з кінцевими бенефіціарними власниками з України, їх залишки, отримані проценти та дивіденди тощо).

Вже за результатами аналізу ДПС відправляє запити чи письмові звернення платникам, виявленим за цими даними. Як ілюстрація, у **вересні 2024** р. за міжнародним обміном уряд Великої Британії передав українцям дані про доходи 5 435 наших співвітчизниць від OnlyFans (компанія Fenix Int. Ltd), після чого ДПС змусила платників декларувати ці доходи. Таким чином, навіть якщо операції KIK не були задекларовані всередині звіту, ДПС має потужні інструменти для отримання аналогічних даних від іноземних податкових органів (через CRS, РКУД/MLI-запити тощо).

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника KIK, звертайтеся за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Автоматичний обмін інформацією за CRS щодо резидентів України: яка інформація відкривається податківцям про іноземні рахунки

Ще 2022 року Державна податкова служба України (ДПС) приєдналася до Багатосторонньої угоди про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (CRS). А вже 30 вересня 2024 року відбувся перший обмін даними між країнами-учасницями.

CRS зобов'язує фінансові установи збирати інформацію про рахунки нерезидентів і щорічно передавати її податковим органам своїх країн. Далі ця інформація автоматично передається до відповідних податкових органів країн-партнерів.

Україна вже здійснила обмін даними з приблизно 50 країнами, а у 2025 році цей процес охопить ще 68 держав.

Хто залучений до обміну даними за CRS?

Обмін інформацією здійснюється між двома ключовими групами:

- **Фінансові установи, що звітують** – банки, інвестиційні фонди, депозитарії, страхові компанії. Вони зобов'язані передавати інформацію про рахунки нерезидентів до податкових органів своєї країни.
- **Особи, про рахунки яких звітують** – фізичні особи чи організації, які є резидентами країн-учасниць CRS. Якщо рахунок належить контрольованій особі, він також підлягає звітності.

Приклад: українська компанія А має рахунок у банку на Кіпрі. Кіпрський банк передає інформацію про цей рахунок податковій службі Кіпру, яка, у свою чергу, надсилає ці дані ДПС України.

Які українські резиденти підпадають під CRS?

До звітності за CRS підлягають:

- фізичні особи-резиденти України, які мають іноземні рахунки;
- українські компанії, що мають рахунки за кордоном;
- пасивні нефінансові організації (НФО), власниками яких є фізичні особи-резиденти України.

Фінансові установи зобов'язані надавати звіти не тільки щодо таких компаній, а й щодо їхніх бенефіціарів.

Приклад: якщо кіпрська компанія є пасивною НФО, а її власник – резидент України, банк звітує не тільки про компанію, а й про її кінцевого бенефіціара.

Як визначають контролюючих осіб?

Контролюючими особами вважаються фізичні особи, які:

- володіють 25% або більше в компанії;
- впливають на ухвалення ключових рішень;
- обіймають керівні посади.

У трасті до таких осіб відносять засновника, управителя, протектора та вигодоотримувача.

Які дані передаються податковим органам?

Фінансові установи надають такі дані:

- ім'я, адресу, податковий номер, дату і місце народження власника рахунку;
- найменування компанії (якщо рахунок корпоративний);

- номер рахунку;
- залишок коштів на 31 грудня;
- суми отриманих доходів (відсотки, дивіденди, надходження від продажу активів).

Чи є поріг для звітування?

Як правило, банки передають інформацію про всі рахунки фізичних осіб, незалежно від залишку. Однак в Україні діє тимчасове обмеження:

- якщо сума на рахунках фізособи не перевищує **250 000 доларів США** станом на 31 грудня, ДПС не може використовувати цю інформацію для нарахування податків (до завершення воєнного стану).

Проте ця інформація все одно буде отримана і може бути використана в майбутньому.

Як CRS впливає на KІK?

До вересня 2024 року ДПС отримувала інформацію про закордонні рахунки українців переважно через запити. Тепер вона отримує такі дані автоматично.

У 2025 році ДПС опублікувала результати звітування за KІK за 2022–2023 роки:

- **23,6 тис. KІK** зареєстровані українськими резидентами у 119 країнах;
- найпопулярніші юрисдикції – **Польща (23,2%), Кіпр (11%), Велика Британія (9,1%), Естонія (7,5%)**;
- 9,4% KІK зареєстровані в США, які не є учасником CRS, але мають аналогічну систему обміну інформацією – **FATCA**.

Отже, CRS дає податковим органам можливість порівнювати дані звітності KІK із автоматично отриманими даними про іноземні рахунки.

Що робити власникам КІК?

Автоматичний обмін інформацією в рамках CRS робить фінансові операції прозорішими. В деяких країнах банки вже зараз передають не тільки залишок на рахунок, а й середньорічний баланс, що ускладнює можливість маніпуляцій.

Українські податкові резиденти **зобов'язані звітувати про КІК:**

- **фізичні особи** – до 1 травня разом із декларацією про доходи;
- **юридичні особи** – до 3 березня разом із декларацією з податку на прибуток.

Тим, хто ще не звітував про КІК, варто не зволікати, адже інформація про закордонні активи буде отримана податковими органами, питання лише в часі.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Умови, при яких іноземна компанія визнається контрольованою

Відповідно до п.п. 392.1.1 ПКУ, контрольованою іноземною компанією визнається будь-яка юридична особа, зареєстрована в іноземній державі або території, яка знаходиться під контролем фізичної особи-резидента України або юридичної особи-резидента України відповідно до правил, визначених ПКУ.

Іноземна компанія визнається КІК, якщо фізична або юридична особа-резидент України (контролююча особа):

- а) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 50 %;
- б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 10 %, за умови, що декілька фізичних осіб-резидентів України та/або юридичних осіб-резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відсотків;
- в) окремо або разом із іншими резидентами України, пов'язаними особами, здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

Тимчасові умови на 2022-2023 роки

Відповідно до п. 54 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, п.п. "б" п.п. 392.1.2 ПКУ для 2022-2023 звітних (податкових) років застосовується у такій редакції:

- б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі 25 і більше відсотків, за умови, що декілька фізичних осіб-резидентів України та/або юридичних осіб-резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше

відсотків.

Обов'язок повідомлення контролюючого органу

Згідно з п.п. 392.5.5 ПКУ, фізична особа-резидент України зобов'язана повідомляти контролюючий орган про:

- кожне безпосереднє або опосередковане набуття частки в іноземній юридичній особі або початок здійснення фактичного контролю над нею, що призводить до визнання такої фізичної особи контролюючою особою відповідно до ст. 392 ПКУ;
- заснування, створення або набуття майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи;
- кожне відчуження частки в іноземній юридичній особі або припинення здійснення фактичного контролю, що призводить до втрати статусу контролюючої особи;
- ліквідацію або відчуження майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи.

Строки подання повідомлення

Повідомлення надсилається до контролюючого органу протягом **60 днів** з дня набуття (початку здійснення фактичного контролю) або відчуження (припинення фактичного контролю).

Форма Повідомлення про набуття (початок здійснення фактичного контролю) або відчуження частки (припинення фактичного контролю) резидентом в іноземній юридичній особі або майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи затверджена наказом Мінфіну від 22.09.2021 р. № 512.

Чому важливо відображати від'ємне значення КІК?

Відображення фінансового результату діяльності контрольованих іноземних компаній (КІК), навіть якщо він є від'ємним або нульовим, є обов'язковою процедурою для контролюючих осіб згідно з нормами Податкового кодексу України (ПКУ). Нижче наведено основні причини та вимоги щодо подання звітності про КІК.

Законодавча основа

Згідно з п.п. 39^{2.2.2} п. 39^{2.2} ст. 39² ПКУ, об'єктом оподаткування є скоригований прибуток КІК, пропорційний частці контролюючої особи. Навіть якщо результат діяльності КІК за звітний період має від'ємне значення, такий результат має бути зафіксований у звітності. Це необхідно для:

- *врахування збитків у майбутніх звітних періодах для цієї самої КІК;*
- *забезпечення прозорості фінансової звітності;*
- *виконання вимог податкового законодавства.*

Чи потрібно подавати звіт при від'ємному результаті?

Так, навіть якщо фінансовий результат КІК є від'ємним або дорівнює нулю, контролююча особа зобов'язана подати:

- **Звіт про контрольовані іноземні компанії (повний);**
- **Додаток КІК до податкової декларації про майновий стан та доходи фізичної особи або з податку на прибуток підприємств.**

Вимоги до звіту

1. **Підтвердження фінансового результату.** До Звіту додаються належним чином завірені копії фінансової звітності КІК, що підтверджують розмір прибутку (або збитку).
2. **Заповнення граф звіту.** Усі обов'язкові графи звіту (зокрема графи 1–2, 4–9, 11–17, 21–26, 35) заповнюються, включаючи числові показники, які можуть бути як додатними, так і від'ємними, або дорівнювати нулю.

Чому це важливо?

1. **Відповідність законодавству.** Подання звітності незалежно від фінансового результату КІК дозволяє уникнути порушень податкового законодавства та штрафних санкцій.
2. **Можливість зменшення оподаткування в майбутньому.** Збиток КІК поточного року може бути врахований у майбутніх періодах для цієї самої компанії, що є вигідним для контролюючої особи.
3. **Прозорість бізнесу.** Повна та правильна звітність підвищує довіру до компанії з боку контролюючих органів.

Висновок

Отже, навіть якщо діяльність КІК не принесла прибутку, відображення цього результату у звітності є обов'язковим. Це не лише забезпечує відповідність вимогам закону, але й створює підґрунтя для майбутніх фінансових вигод.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Подати звіт КІК – чому це важливо, якщо є звільнення від штрафних санкцій? Практичні кейси та поради

Подання звіту про контрольовані іноземні компанії (КІК) є важливим навіть за умов скасування відповідальності за його неподання з кількох причин:

1. Дотримання законодавства та уникнення ризиків у майбутньому

- Законодавство України щодо КІК продовжує діяти, і обов'язок подавати звіт залишається. Скасування штрафів не означає скасування самого зобов'язання.
- У разі змін у законодавстві чи відновлення відповідальності у майбутньому, попереднє неподання звітів може бути враховане як порушення (перше, друге та

наступні для збільшення відповідальності).

2. Захист від можливих податкових перевірок

- Податкові органи можуть цікавитися фінансовими операціями фізичних осіб, особливо у випадках значних доходів або транзакцій за кордон.
- Подання звіту є способом продемонструвати прозорість і уникнути додаткових перевірок чи підозр у приховуванні доходів.

3. Можливе застосування обміну податковою інформацією за стандартами CRS

- Україна є частиною міжнародних ініціатив, таких як CRS (Common Reporting Standard). Це означає, що дані про іноземні активи можуть автоматично передаватися до податкових органів України.
- Якщо податкові органи отримають інформацію про KІК через CRS, а звіту від платника не буде, це може викликати підозри чи додаткові питання. Так, неподання звітності по KІК за умови, що ДПС отримує про Ваш KІК інформацію з CRS може мати наслідком *окрему, акцентовану увагу* податкових органів як до KІК, так і до власника, адже податківці можуть отримувати в такому випадку інформацію із країни резидентства KІК в ручному режимі, за окремими запитам.

Іноді така надлишкова увага може мати неочікувані наслідки через те, що власник KІК не сподівався, що буде деталізація обміну інформації і стали відомими відомості, про які у звичайному режимі власник KІК міг би й не зазначати і не повідомляти податкову

4. Підтримка фінансової репутації

- Для осіб, які займаються бізнесом або мають значні

міжнародні активи, дотримання податкових зобов'язань є ознакою надійності та прозорості.

- У разі необхідності підтвердження податкового статусу в інших країнах (наприклад, при інвестуванні чи отриманні кредитів), правильне подання звітності є перевагою.

5. Вирішення потенційних податкових наслідків

- У звіті КІК також відображаються фінансові результати компанії, які можуть впливати на базу оподаткування в Україні. Навіть якщо відповідальність за неподання звіту наразі відсутня, нарахування податків від доходів КІК може залишатися актуальним. Так, – неподання КІК-звітності чи повідомлень про набуття/припинення контролю наразі має відтерміновану відповідальність. Однак, такого відтермінування немає на звітність про майновий стан та доходи, якщо Ви отримували розподілений прибуток або дивіденди.

Тобто, якщо є КІК, податкова може все одно звертатись за роз'ясненнями та підтвердженнями щодо дивідендів чи розподілу прибутку тощо.

6. Підготовка до посилення контролю

- Податкове законодавство України поступово адаптується до міжнародних стандартів. У майбутньому контроль за КІК може стати суворішим.
- Регулярне подання звітності дозволяє платнику податків уникнути накопичення нерозв'язаних питань, які можуть виникнути після впровадження жорсткіших правил.

Всі розуміємо, що воєнний стан завершиться і відповідальність відновиться.

Це можливо в наступному 2025 році чи через рік. А може й раніше, як це буває в нашій державі, – коли позапланово

скасовують раніше надані пільги чи прощення.

І якщо це станеться, то збирати інформацію за весь попередній період для виконання обов'язку з подання може бути проблематичним.

До прикладу, під час супроводу клієнтів були ситуації, коли власник KІK посварився зі своїм іноземним бухгалтером і не зміг отримати, до прикладу, свою іноземну звітність. Це, своєю чергою, ставало проблемою, бо були дивіденди по KІK, які треба декларувати незалежно від звітності KІK по доходах.

В іншій ситуації, коли власник KІK мав намір вибути на постійне місце проживання, ДПС за наявності інформації CRS про KІK, відмовила у знятті з обліку і подальшому оформленню документів лише на тій підставі, що обов'язки KІK-контролюючої особи не виконані.

Загалом можуть виникати й інші дотичні питання – **податкова дуже швидко вчиться в цьому напрямку.**

Таким чином, подання звіту про KІK навіть за відсутності штрафів є важливим кроком для збереження фінансової прозорості, уникнення ризиків і підготовки до можливих змін у податковому регулюванні.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника KІK, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія